

BEZOEKADRESSEN
GGD Haaglanden
Westeinde 128
2512 HE Den Haag

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag

info@ggdhaaglanden.nl

Veilig Thuis Haaglanden
Waldeck Pyrmontkade 872
2518 JS Den Haag

info@veiligthuishaaglanden.nl

Aan de Gemeenteraad

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

Aantal bijlagen:

Datum: 3 oktober 2019

Inlichtingen bij:

Doorkiesnummer:

Onderwerp: Tussenrapportage 2019

Geachte leden van de gemeenteraad,

Aan de hand van een tussenrapportage van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden (GR) heeft ons algemeen bestuur stilgestaan bij de voortgang en ontwikkelingen in de realisatie van de GR-taken. In de zienswijzen op de begroting van de GR hebben diverse raden bij ons bestuur aangedrongen om nauwlettend te volgen hoe de GR-taken, in het bijzonder van Veilig Thuis Haaglanden (VTH), zich ontwikkelen. Dit heeft het algemeen bestuur van de GR doen besluiten om u met deze brief te informeren over de kernpunten uit de tussenrapportage en de stand van zaken met betrekking tot de wachtlijsten en enkele andere indicatoren. Ons voornemen is om u naar aanleiding van periodieke tussenrapportages te blijven informeren.

Kernpunten GGD

In de rapportage aan het GR-bestuur komen voor de regionale GGD-taken de volgende kernpunten naar voren:

- In algemene zin verlopen de werkzaamheden conform de begroting.
- Begin 2019 hebben alle gemeenten de kernboodschappen ontvangen. De thema's van de kernboodschappen zijn onder andere bepaald op basis van gegevens uit de Gezondheidsmonitor 2018. De kernboodschappen staan op <https://gezondheidsmonitor.ggdhaaglanden.nl/>.
- Het ambtelijke regio-overleg genotmiddelenpreventie heeft in maart met de GGD een inspiratiebijeenkomst georganiseerd voor de ambtenaren volksgezondheid over de rookvrije generatie (<https://rookvrijegeneratie.nl/tips/regio-overleg-genotmiddelenpreventie/>).
- De eerste vier maanden waren er relatief veel meldingen en vragen rondom meningokokken en mazelen. Deze twee infectieziekten hebben specifieke en intensieve aandacht gevraagd vanuit de GGD om verdere verspreiding en gezondheidsschade te voorkomen. Hierbij is nauw samengewerkt met ketenpartners. Zo heeft de GGD geadviseerd over een mazelenuitbraak op een kinderdagverblijf, informatie geleverd voor beantwoording van raadvragen en vragen van media, en meegeholpen tijdens de vaccinatiedagen rondom de campagne meningokokken ACWY.
- Het Ministerie van VWS gaf begin dit jaar opdracht aan de acht landelijke centra seksuele gezondheid, waaronder het Centrum Seksuele Gezondheid GGD Haaglanden (CSG), om vijf jaar PrEP-medicatie en de zorg eromheen te verlenen aan hoog risicogroepen. Dit moet deels binnen de rijksregeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) gebeuren, en daarom is de GGD in het eerste kwartaal van 2019 gestart met slimmer en efficiënter testen.
- Uit de prestatie-indicatoren van de taak Medische Milieukunde (MMK) blijkt dat de vraag naar de inzet van de GGD stijgt, niet alleen vanwege meer meldingen, maar ook vanwege de complexiteit van de meldingen. Dit wordt gemonitord en geanalyseerd om de effecten ervan op de benodigde inzet te onderzoeken.
- In april is de crisisorganisatie van GGD Haaglanden als goed beoordeeld door het Regionale Overleg Acute Zorg (ROAZ) aan de hand van de landelijke kwaliteitscriteria. De beoordeling had betrekking op hand- en draaiboeken én op daadwerkelijk gedrag.

- De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft aan GGD GHOR Nederland gevraagd de implementatie van de regionale organisatie van de Forensisch Medische Expertise bij Kindermishandeling (FMEK) uit te werken, te implementeren en te borgen. GGD en VT Haaglanden zijn betrokken bij de ontwikkeling van deze nieuwe taak binnen het netwerk van de Politieregio Den Haag, gecoördineerd door GGD Hollands Midden. De landelijke lijn is nog niet volledig vastgesteld, hierdoor is het nog niet duidelijk welke rol en taak de forensisch artsen van GGD Haaglanden krijgen.
- De gemeente Den Haag heeft gedurende drie jaar (2018 t/m 2020) een garantie afgegeven voor het totale aantal fte (lokaal en regionaal) bij de afdelingen epidemiologie en gezondheidsbevordering. Vanwege het aflopen van de garantstelling van de gemeente Den Haag voor de taken Epidemiologie en Gezondheidsbevordering per 1-1-2021 is een doelmatigheidsonderzoek regionaal takenpakket Epidemiologie en Gezondheidsbevordering uitgevoerd en eind mei afgerond. Besluitvorming vindt plaats in het algemeen bestuur van november 2019. Eventuele consequenties hiervan worden in februari 2020 meegenomen in de Voorjaarsbrief voor de Begroting 2021.

Voor de geschetste ontwikkelingen zal binnen de GGD worden gemonitord welke effecten ze hebben. Hierover zal aan het algemeen bestuur van november een update worden gegeven.

Ons bestuur constateert dat de voortgang in de regionale GGD-taken volgens verwachting is. Er worden voorsnog geen noemenswaardige afwijkingen in het jaarresultaat verwacht.

Kernpunten Veilig Thuis

In de rapportage aan het GR-bestuur komen voor Veilig Thuis Haaglanden (VTH) de volgende kernpunten naar voren:

- *Ontwikkelingen in instroom bij VTH*
Waar in de eerste maanden van 2019 de instroom nog relatief gelijk bleef ten opzichte van 2018, ziet VTH in de loop van dit jaar de instroom fors stijgen (22% meer dan in de gewijzigde begroting is ingeschat). Ook het aantal adviezen zien we stijgen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Zie ook tabel 1. Deze stijging is naar verwachting onder meer het effect van het aangescherpte Besluit verplichte meldcode en landelijke campagnes:
 - Per 1 januari 2019 is een aangescherpt Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Deze aanscherping zorgt er voor dat professionals in meer gevallen verplicht zijn een melding te doen bij Veilig Thuis. In Haaglanden is vanuit VTH en de GGD de afgelopen jaren geïnvesteerd in het geven van trainingen, voorlichting en ondersteuning aan verschillende beroepsgroepen over (de implementatie van) de aangescherpte meldcode.
 - Wat hier zeker ook een rol in speelt is de landelijke aandacht voor huiselijk geweld, bijvoorbeeld door het voeren van landelijke televisiecampagnes als "Het houdt niet op, totdat je iets doet" en internetcampagne "Ikvermoedhuiselijkgeweld.nl". Die campagnes vergroten het bewustzijn en de meldingsbereidheid.

Veilig Thuis is bezig met aanpassing van de registraties om een analyse te kunnen maken van de herkomst van de (stijging van) de meldingen en adviezen.

Tabel 1: Ontwikkelingen in de instroom bij VTH (cijfers Haaglanden)

	2017	2018	2019 t/m 30 apr	2019 t/m 30 juni	2019 t/m 31 aug
Meldingen	7.560	8.434	3.204	4.972	6.854
Adviezen	5.569	7.408	2.827	4.055	5.478

- *Implementatie nieuwe werkwijze*
Vanaf januari 2019 wordt gewerkt met het nieuwe, landelijke handelingsprotocol, dat de Veilig Thuis organisaties samen hebben opgesteld n.a.v. het aangescherpte Besluit verplichte meldcode. Dit nieuwe handelingsprotocol (en de nieuwe werkwijze die daarmee gepaard gaat) zorgt ervoor dat de veiligheidsbeoordeling (triage) die Veilig Thuis uitvoert bij alle meldingen die binnenkomen, uitgebreider is geworden. Zo wordt al in een heel vroeg stadium contact gelegd met direct betrokkenen, waardoor eerder een uitgebreider beeld ontstaat. Alle medewerkers van VTH worden opgeleid in werken met het nieuwe handelingsprotocol. Die nieuwe werkwijze, en de bijbehorende nieuwe manier van registreren, heeft vanzelfsprekend impact op de werkzaamheden bij VTH.

- *Wettelijke termijn Veiligheidsbeoordeling*

Veilig Thuis start binnen vijf werkdagen na ontvangst van een melding, nadat is vastgesteld dat onderzoek moet plaatsvinden, het onderzoek naar kindermishandeling of huiselijk geweld (artikel 4.1.7 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015).

Tabel 2 Percentage Veiligheidsbeoordeling binnen de wettelijke termijn

	Q4 2018 ¹	peildatum 30 apr 2019	peildatum 30 juni 2019	peildatum 31 aug 2019
Gerekend vanaf binnenkomst melding (5 werkdagen)	circa 85%	73%	69%	70%

- *Ontwikkeling wachtlijst*

De toenemende instroom, zowel van meldingen als van adviezen, en de nieuwe werkwijze, heeft helaas ook impact op de ontwikkeling van de wachtlijst. Op de wachtlijst staan alle zaken op een peildatum waarvan VTH in de veiligheidsbeoordeling heeft geoordeeld dat vervolginzet van VTH nodig is in de vorm van onderzoek of voorwaarden & vervolg. Wat niet op de wachtlijst komt zijn zaken waarin VTH na de veiligheidsbeoordeling de bemoeienis kan afsluiten of direct kan doorzetten naar het lokale veld of tweedelijns (jeugd)hulp.

Vanwege de hogere instroom van meldingen tot en met augustus is een groter deel van de beschikbare capaciteit ingezet om de veiligheidsbeoordelingen toch zoveel mogelijk binnen vijf werkdagen te doen. Omdat daardoor, in combinatie met een lagere bezetting in de zomermaanden, minder capaciteit beschikbaar was voor het oppakken van onderzoeken, is de wachtlijst weer toegenomen. Belangrijk blijft ook op te merken dat spoedzaken in de veiligheidsbeoordeling (voorheen triage) reeds zijn opgepakt. De wachtlijst heeft dus geen invloed op de interventiesnelheid van VTH bij acute situaties.

Tabel 3: Ontwikkeling wachtlijst vervolginzet door VTH onderzoek en voorwaarden & vervolg

Gemeente	peildatum 1 dec 2018	peildatum 30 apr 2019	peildatum 30 juni 2019	peildatum 31 aug 2019
Delft	25	20	35	23
Den Haag	184	126	186	293
Leidschendam-Voorburg	17	20	12	30
Midden Delfland	1	1	2	1
Pijnacker Nootdorp	13	12	6	8
Rijswijk	22	15	23	19
Wassenaar	6	2	3	4
Westland	23	19	26	32
Zoetermeer	63	37	39	101
Totaal	354	252	332	511

- *Wettelijke termijn Onderzoek en Voorwaarden&Vervolg*

Veilig Thuis oordeelt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen tien weken na de vaststelling dat onderzoek moet plaatsvinden of, en zo ja, tot welke stappen een onderzoek aanleiding geeft (artikel 4.1.7 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015). VTH houdt bij hoeveel doorlooptijd een binnengekomen melding tot afhandeling van een onderzoek heeft gekost: de totale termijn hiervoor is maximaal vijf werkdagen voor de veiligheidsbeoordeling plus tien weken voor het onderzoek.

Tabel 4: Percentage onderzoeken/V&V afgerond binnen de wettelijke termijnen

	Q4 2018	peildatum 30 apr 2019	peildatum 30 juni 2019	peildatum 31 aug 2019
Gerekend vanaf binnenkomst melding: veiligheidsbeoordeling (5 werkdagen) + onderzoek (10 weken)	circa 30%	54%	57%	43%

¹ Q4 2018 cijfers in deze en volgende tabellen komen uit: Brief AB GR GGD en VT Haaglanden aan gemeenteraden, d.d. 19 februari 2019.

De aanzienlijke termijnoverschrijdingen ontstaan dan ook vooral door capaciteitsgebrek om, nadat is vastgesteld dat een onderzoek moet plaatsvinden, snel met het onderzoek te starten. Eenmaal gestarte onderzoeken zijn in 74% van gevallen binnen 10 weken afgerond.

Tabel 5: Percentage onderzoeken/V&V binnen 10 weken afgerond

	Q4 2018	peildatum 30 apr 2019	peildatum 30 juni 2019	peildatum 31 aug 2019
Gerekend vanaf start onderzoek	74%	84%	86%	74%

- *Personele inzet*

VTH is bezig met het verwerven van extra arbeidscapaciteit, waarin in de begrotingswijziging 2019 is voorzien voor de uitbreiding van taken als gevolg van het aangescherpte Besluit verplichte meldcode en de nieuwe werkwijze. Naast de uitbreiding van taken en de stijgende instroom kampt VTH met een relatief groot verloop van personeel en een krappe arbeidsmarkt. De werving van voldoende personeel is een grote uitdaging.

De rapportage die het bestuur ontving over tijdigheid van veiligheidsbeoordelingen en onderzoeken en de wachtlijsten baart het AB zorgen. Het AB kijkt naar alle mogelijke oplossingen en efficiëntieverbeteringen die in alle fases van het proces en de keten geïmplementeerd kunnen worden om de wettelijke termijnen na te kunnen komen. Het AB constateert dat de krapte op de arbeidsmarkt een hardnekkig landelijk probleem is waar maar in beperkte mate invloed op uit te oefenen is. Personele bezetting is een zeer bepalende factor voor verbetering. Het AB ziet erop toe dat Veilig Thuis zowel het werven als het behoud van goed personeel als haar hoogste prioriteit beschouwt. Het op orde krijgen van de bezetting zal echter tijd kosten.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Algemeen Bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden,

L. Wilson-Verboom

B.D. Lugthart

CC. College van B&W